

Ölöf Benediktsdóttir, 3. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Guðrún Benediktsdóttir – Glósubók – Einkunnabók –
Almenn rökræði – Ágúst H. Bjarnason – Miðbæjarskólinn

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Benediktarskjöl

Askja 5-3, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Íslenskir stílar.

Dröf Benediktss.

1. bekk.

1. still

Steinunn að Gjörnum

Í Fellsöken er bær sá, er nefndur er að
Gjörnum. Þegar Halldán bjó að Felli, bjó
kona sú, er Steinunn nefndist, að Gjörnum.

Var hún hrigin á efra aldri, þegar þessi
saga gerðist. Þó var ^{hún} talin fyrir brú. &
Ekki er nefnt, hvort hún var ógift, eða
skit ekkja. Það var eitl sumari, að Stein-
unn átti að vinna Halldáni prestli dags-
verk um heyskapinn. Sumari var votvæðrasamt,
og mótist litit inn af heyi. Var orðit

lítið, en ekki. Leið mi fram⁷eftir sumri,
en ekki hafði Steinunn komið, til þess, að
ljúka dagsverki sínu. Þá var það einn
morgun^þ, að það gerði brakaðili þessi.
Skipar Hálfðán folki sínu, að breiða út
heyinu. Var það allmikið hey, sem von var,
af því að lítið hafði mást inn um sumarið.
Lítið mi fram að hádegis. Þá kemur
Steinunn og segist ætla að vinna dags-
verk sitt. Hálfðán verður fjar við og kvætur,
að lítið gagn muni verða af henni, ^{svö}gamalli,
enda sé komið fram yfir miðjan dag.

'Ólöf Benediktsdóttir'. I. lekk.

An old woman had a servant, who
had been with her for many years,
and she thought, that he was ^{very}
honest. Whenever her friends ^{came} to pay
her a ^{visit}, she used to tell them, that
he was more honest, than any other
man she knew. The woman went out
for a walk every day, and always set off
at half past one ^{o'clock} and came back, when
it was ten minutes to four. One day
she went out half an hour later, than

usually
~~used~~ She went into the diningroom, to
fetch her ^{hat and her} gloves, and she was not a little
surprised, when she saw her servant sitting
in her best chair, and eating apples, and
drinking wine. "I am quite amazed ^{at} of you,"
John John," she said. "And I also ^{so am I} madam"
he said. "I thought ^{that} you had gone long time
ago. After this, the old woman never praised
her servant, when her friends mentioned him.

Steinn segir, að ekki muni verja fyrir
hamr að taka sig. Vísar Halldan ² þá
henni ¹ til fólksins. En er liður að nemi,
þykkar i lofti og gerist rigningurlegt.
Skipar þá Halldan fólkinu að seta, og koma
sú sátunum jafnóðun heim i garð til sín.
Fes nú fólkið að seta. Segir þá Steinn,
að mi skuli fólkið fylgja sinum ráðum.
Muni þau vera jafngöt / ^{ráðum} Halldans ^{ar}. Þó er
fólkið ekki annat, en að hlýða. Gengur
þá Steinn Steinn að sátunum, og veifar
húfurni yfir þeim. Taka þar þá i rás

uppi í garð til Hálfdans^{ar}. Þess him-
mins að með allar sáturmar. Þekk verkid
vel, og komst heyrðit inn fyrir rigning-
una. Þakkar ni Hálfdan Steinunni
fyrir dagsverkið og kvæðfleiri sjá ^{midur} ~~uppi~~.
Fyrir nef sér, en hann sjálfan~~ni~~.

Þagði hann oft seinna, að sér f mundi
^{hafa orðið} fullfengið að koma heyrinu fyrir, ef hann
hefði ekki haft fleiri vinnumenn, en
Steinnur vissi af. 5

3. still.
Sakamaturinn.

Skammt frá Vogsósum er þellir einn.
Þessi hann opinn á móti affara-
og notuðu ferdamenn hann, um og salubius
vegi. Dröf^{ur} þellirinn nafn sitt af
því og var kallaður Gafi. Þagð er,
að þessur hafi leynst þar sakamannu
í heilt sumar. ^{Brá} Dröf^{ur} hann þá
hulu yfir opit á þellinum, svo að
hann sást ekki. Einnig ^{brá} dröf^{ur} hann
hulu yfir vörðu, sem stóð á holi hýa
honuma. Sköftu ferdamenn séð hvort-
tveggja áður. - Skadurinn var austan

af Líðu, og hafði hann sordið manns barn.

Sendu Líðumenn út lýsingu af manningum,
en maðurinn hann fannst hvergi.

Fekk Eiríkur prestur einn seðil.

Sendi þá Eiríkur manning sjálfan
með (bréf ~~hótt~~) boð til Líðumanna.

um, að maðurinn væri fundinn,
og væri bundinn í Þrandakirkju
í Selvogi. Þótti hann síðan aftur,
og faldi sig í þelur helli sínum.

En Líðumenn brugðu við og sendu
eftir manningum. Þat maðurinn

Var svo farið
bundinn. Fóru þeir nú með hann austur

^á Líðu. Þótti þar að hálshöggva hann,

því ^{af} ~~til~~ svo sagði í dóminum. En er

til kom, beit öxin ekki. Öllu þá Líðu-

menn, að senda manning til Danmerkur,

af því að þeir heldu, að öxin myndi

bita betur þar. Fóru þeir nú með hann

út ^á ~~f~~ skip, sem átti að fara til Dan-

merkur. En er út ^á ~~f~~ skipið ^í kom, hvarf
maðurinn, en eftir var steindramgi.

Urðu þá skipsverjar afir og sögðu, að

Líðumenn hefðu gabbat sig. Þáku þeir

Litumenn á land ^{og} kentu „sakamanninum“

fyrris drott. Þá nu Litumenn ad Eiríkus
hafti gabbat þá og vildu hefna sín.

Fengu þeir mann af Vestfirðum til þess
fyrir sig. Lendi hann Eiríki kötl. Var
Eiríkus úti á hláði, þegar kisa kom, og með
honum maður sá, er sotti kverð forðum. Atlati
kisa strax að ríðast á Eirík, en maðurinn
og Eiríkus drápu kötlinn í sameiningu. —
Lendi Eiríkus Vestfirðingnum draug,
sem drap hann.

Olöf Benediktsdóttir 1. bekk.

2. still.

Lendingin

3. Prestur ² hét Vigfus. ¹ Bjó hann að stað
í ^{vík} Adalsdal. Var hann á unga aldri.
Þegar þessi saga gerðist. Þar í sveitinni
bjuggu bræður tveir. Slafði Vigfus lengi
átt í deilum við þá. Fór Vigfus allt af
halloka fyrir þeim bræðrum. Kom þar
að lokum, að prestur gat ekki unad
lengur í sókninni. Sotti hann þá um
stað að Einkolti á Mýrum í Austur-
Þrautafellsýslu. En áður en hann fór.

hafti hann geft bræðrunum ² ~~all~~ hvern grikk, sem
þeir þóttust þurfa, að hefna fyrir. Þóktu
þeir nú upp draug, sem þeir ætluðu, að
senda þresti, til þess að drepa hann.

Var draugurinn meðalmanur á hæt, og í
skinnkleðum. Þá bjó að Fvískergjum
manur sá, ei áinast ~~með~~ndist. Var hann
sagður greindur manur og sannsögull.

Á sntengidagskvöldi ~~þ~~ þegar fólk var háttað,
orðast huttinn ~~af~~ ^{af} sjálfa sér. Fer þá
áinast út, en sér engann. Gengur hann síðan
inn ² og lesir huttinni. Líður síð at ei

huttinni hrundið upp aftur. Fer allt á sömu
leið, sem í fyrsta skiftið. Líður enn stutt
stund. Ed þá huttinni hrundið upp í
þriðja skiftið sinn, og inn kemur manur í
skinnkleðum. Bóndi spyr, hvatan hann
sé. Hann kvæðst vera af Vestfirðum.

Bóndi spyr tíðinda. Segir að komu manur,
að hann egi danta á ~~lit~~ ⁱ i haga.

Fer þá bónda ² að gruna marft, þegar
Vestfirðingur þekkir mark hans.

Spyr þá bóndi um lykla, sem týnt ² ~~er~~ /
draugsi
fyrir tuttugu árum. Segir hann bónda,

hvar þeir eru, og margir aðrir hlutir, sem
týn^zst höfðu. Meðan þeir eru, að
tala saman hefir ~~málgast~~ þino, er draugurinn
alveg kominn að þinari, eða upp fyrir hann.
Hérist þá þinar upp hugann, og segir:
„Farðu út.“ Fer þá draugsi út, en með
allar dyragættirnar á hestunum. Fundust
þeir næsta dag á víð og dreif út um
haga. Viskur sögunni til prestis prests.
Hann átti fæstru, sem var þar á heimilinu.
Var hin vitur kona og framsýn.
Eina nótt létur þú hin prest sofa í

sínu rími, en sefur sjálf í hans rími.
Næsta morgun~~er~~ eru öll rímfötin í rími
mests sundurtætt, en kerlingin lá sjálf
á gólfinu, nær dæða en lífi. Gat ~~hett~~
adeins og hún með maumindum sagt
þá vituseign sinni við drauginn.
Sagði hún svo, að ekki mundi prestur
þá fleiri sendingar þá þeim bræðrum.
42

4. still.

Hólgangar.

Unglingsmaður bað Eirík prest, að leyfa sér
að koma með konum, eitthvað ^{vert} langast
dagshvöld, þegar hann myndi. Prestur ferdist
lengi undan, og sagði, að hann myndi
ekki hafa neitt gott af því. Maðurinn
helt áfram að þá biðja Eirík, þangað til
hann lét tilleidast, þó og lofði hann
að taka hann með sér. Fóru þeir nú
næsta laugar dagshvöld eitthvað hálft, sem
stóð í tíminu. Eiríkur bet á hólum

með spóla. Opnaðist þá hólurinn, og kemur
roskin kona. Heilsar hún Eiríki kumpán-
lega og biður konum inn. Kemur þá
ung kona og biður fylgdarmann Eiríks inn.
Þegar inn kemur. Komu þeir að badstofu,
og var hún ^{byggð} a pelli. Stóur margt fólk þar
inni, en allir þegja. Þykist fylgdarmanni Eiríks
þetta skítið. Þeir Eiríkur sátu yst við dyr,
en Eiríkur þó innar. Þegar þeir höfðu setið
þar nokkura stund, koma konur inn.
Þá eru þeir á milli sín kerald eitthvað allmikla.
Langa þeir að manni þeim, sem situr

gæta gætt við dyttar, þinnu reginu. Taka þar
hann, og leggja hann við keraldit, og skera hann
niður eins og kind. Sama gæta þar við þann
taka
masta, og svo hvern af öðrum. Ekki sýnist
Eiríki bregða neitt við þetta, en fylgdasamni
hans varð ekki um sel. Enn ni Eiríkur
tekinn og skorinn niður. Öpir þá madurinn
urru yfir sig og hleypur í dyf. Ekki
hann út, og hleypur hann allt hvað aftök,
þóttist hann eiga fótum sínum fjáð að launa.
Þegar þen hann kemur heim að barnum,
stendur prestur í brejardýrunum, og

heldur í dyttastafinn. „Því hleypur þú
svara, heillin?“ spyr Eiríkur. Madurinn þagði
við, því að hann skammast síns. Vissi
hann, að prestur myndi hafa gert honum sjón-
hverfingu. Þagði þá prestur: „Það vissi ég,
heillin, að þú myndist ekki þora, að sjá með.“

5. still

Umskiftingurinn í Skogni.

Einu sinni var twíbyli í Skogni í Kjós.

Hét annar bóndinn J. Þóli hann son einn,
sem ekki var talfinn með öllum mjalla.

Láði hann ekkert, hvorki til munnar
~~né~~ enda handa. Var það mál manna, að
drengrurinn væri umskiftingur.

Það var eitt sinn, að allt fólk
fór út
(gekk) til gegninga, nema drengrurinn.

Lá hann að vanda uppi í st. rými
sínu. Það var líka kona, sem lá á

sæng, og var barnið hjá henni. Litlu eftir
að fólkid var farið, heyrir konan, að

drengrurinn fer geispar. Þú hann upp úr
rúminu og leggir sig upp í ^{einu} skam^mbitann.

Geispar hann þá svo ógurlega, að efri

skotturinn ~~mennt~~ ^{lauk} munnurinn

lyktar um bitann. Verður konan

dauðhrædd, ef hún sér þetta. Vissi

hún, að drengrurinn hlaut að vera

umskiftingur. Því ^{hún} konan hatti af hræðslu.

Aldrei mátti konan sér eftir þetta.

En, ef umskiftingurinn heyrir þetta,

drógst hann saman, og læ

Var hann kominn í samt lag aftur,

og lagstur² upp í rímið, þegar
fólkið kom frá gegningunum.

Lagði konan frá því, sem
hún hafði séð. — Voru menn
nú í engum vafa um, að
dvergurinn var ~~um~~ st umskifting
ut. Líkust svo þessari sögu.

5

6. stíll.

Skuldurólkið í álfaborginni hjá Gökulsá.

Á Gökulsá í Borgarfirði bjó bóndi einn.

Einur^{sinn} var kominn sendur ómagi, og var
þú stúlka. Var hún í þrjá ár hjá

bóndanum, og fór hann mjög ^{ílla} með
hana. Á nýárs^{dag} nótt, hið fjórða ár fór

bóndi ^{tí} til kirkju, en stúlkan átti að gæta
búsins. Ekki fékk hún mat, en átti að

gæta öll verkinn. Þekur hún ætíð út í
kaga, en fór svo að berta hey á garða.

En hún hafði verið litla stund að því,

bræstur á vöðum. Atlaði hún þá út í haga,

tíð þess að ~~forða~~ koma fernu í hús.

Métis hún þá manni, ^{sem hún þekkti ekki.} Þegar hann, að hún
skuli koma heim með sér, því þetta er

mannskatavæður. Gátar hún því. Koma

þau ^{ad} snótum þe. Maturinn bjótur

henni inn, og kemur kerling á móti

þeim. Ekki sá stúlkan fleira fólk.

Þegar þau eru komin inn, fer kerling

fram. Litlu seinna kom hún inn og

var þá upp með mat handa stúlkunnar.

Var það ket og gýgr í vaski. Þekur

nú stúlkan til matarins, er ^{krössar} sig

því. Þegar hún var búin, gekur kerling

leifarvat og sagði: „Ekki þurftis þú að

krössa þig, ókindin þín.“ Þekur nú

stúlkan þarna um nóttina. ^{Þetta} Um morg-

unnar kemur bóndinn heim. Finnur hann

þið iti í haga, vandræðið og illa til

reka. Seinna um daginn kom stúlkan

heim. Þvíttar bóndi hana mjög og gaf henni

enn þá minni mat. Samt fitnar hún, og

veit enginn, hvernig á því stendur.

Eitt sinn kemur bóndi út í fjaskú;

var stúlkan þar og var að eta sandarkupp.

Varð þá böndinn afaridur og kallaði hana
þjóf. Um sumarmálin hvarf hún. Prestur
sendi menn, til að leita hennar, en hún
fannst hvergi. Sagði böndakonan á Bakka,
að hún væri í álfaborginni hjá Gökulsá.

Sagði hún, að hún hefði fjórum sinnum
farið til hennar, þegar hún var í barnsmáli.

Leið henni þar mjög vel.

5+

7. Lill.

Lysturnar og álfafólkið.

Éinn/^{sinna} var systur tvær, frumvakta hjá fö-
eldrum sínum. Var önnur þeirra höfð
að ⁿá olbogabarni. Það var eitt sinn, að
allt fólkið ætlaði til aftansöngu. Langasti
systurina, sem sit⁷undan var höfð, mjög
til að fara. En, af því að einkver þurfti
að vera heima, mátti hún ekki fara.
Þegar fólkið var farið, sópaði hún bænir
hítl og lagt. Þýstur hún huldufólki að
komu. og gekk kringum bæinn. Gekk hún
kringum bæinn og sagði, eins og þá

þykadist: „Honi hvet, sem koma vill“ og svo
framvegið. Þá fer hún síðan inn og fer
að lesa ^í guðs orðabók, en litur aldrei upp.
Þegar hún er ~~sest~~ ^t, kemur mikill fjöldi
af huldufólki inn og dreifist sér um báinn.
Var það mjög skrautlega búst, og var með
mikið skraut. Byður það stúlku skrautit,
en hún lét ^í, sem hún sai það ekki.

Fer þá fólkið að dansa, og byður það henni í
dansinn. Hún ²anpar heldur ekki. Litur svo
fram undir morgun ~~í~~. Litur þá stúlkan
út og segir: „Gúti sé lofi það er lokinn

kominn morgun ^u“. Þá huldufólkinu svo
við að heyra guð nefndan, að það þaut út
og skildi eftir allt skrautit. Þegar systir-
in, sem ~~is~~ fór til kirkjunnar, kom heim,
þfundasti hún systir ^u sína mjög. Þagðist
hún alla að vera heima næsta ár.

Litur nú fram að næsta gamlaviskveldi.
Er þá stul hún stúlkan heima.

Þegar hún báinn og byður svo huld-
fólkinu. Kemur það inn og byður
henni í dans. Þiggur hún það og
dansar þangað til, að hún þorbrotnar.

Verður hún þá vilskert. / Líkur svo þessum
sögu. 5
8. still.

Magnús pólití.

Eftir meir ^{var} ~~því~~ i Reykjavík lögregluþjónn
sem Magnús hét. Var hann af almenningi,
allt af kallaður „Magnús pólití.“ Magnús
hafði ² ~~alíft~~ ⁵ ~~upprátt~~ ^{stadar} austur
i Þingvallasveit. Þegar hann var
kominn vel á legg, var hann einu
sinni að rafa þringum beinn.

Þeyrist honum þá eins og vefur væri
sleginn, og í sama bili stóð hann fyrir

framman opnar bejardyr. Vístist honum
þarinn all-~~reisulegur~~ og eigi ólíkur
Þingvallabæ, en þangað hafði hann
nokkurum sinnum ^{komid} ~~farið~~ til kirkju.
Svoft + sem hann hefur orðit hræddur
við að vera kominn svo langt frá
beinum, eða haldið, að þér væri ekki allt
með ^l ~~feldu~~, ^{Ék hvern þad ríð, að} þá ~~hræna~~ hann ogur-
lega. ~~uppr~~ Kom þá kona ein
gö út. Það hún komum
inn. Þaði hann þad, en ekki
vildi hann þiggja neitt annað.

Baut hin konur þ fisk með
smyði ⁷ setli flatkötur í ask, en
drengurinn vildi ekkert. Þegar
konan sá, að drengurinn vildi
ekkert þiggja, tók hún hann
og hengdi hann á grein, sem slutti
út yfir þingvallavatni.

Hú er að segja frá fólkinu
á bænum, þar sem hann átti
heima. Þegar það sá, að dreng-
urinn kom ekki, fór það að leita.
Leitasti það í ^mfrökkura daga, en

fann hann ekki. Loksins,
eftir margra daga, fann smali einn
hann. Slékk hann á greininni,
eins og konan hafði skilið með hann,
úrvinna og hálf-ruglaðum.
Þegar hann náði sér, skjótti
hann ⁱýtárlega frá atburðum
þessum. 5

Þj - 2

u - fullur - fyllur i - ei - i (aldrei y
 ü - hris - hys i - ya - yð (ekki y nema
 o - sonur - sykur i orðinu að geyrða)
 'o - bjó - bj i (með gjörð)
 ju - bjuggum - byggji
 jo - bjóða - bjð y
 ju - fjuka - fyk ey
 au - ey - kvaustus - hveysti a
 mýjar - mýjum (mýr) eyjar - þejum (eyr) þejar, þejum
 i, i - - - i, e - lif, lifa
 y - yð - - - y, o - sýn - sýn - skyn, skön
 ei - - - - e - vein - Ben, einn - en
 ey - - - - o - reykur Rög, hey - Ho

(gleyoma, glemme)

Það á að skrifa með ~~setu~~, þegar
 t, d - þ heyrir ekki fram yfir.

reisa - vorka - víska - kafa alíst
 Með hjálparstöðinni að kafa skal allt af kafan i
 eindingu - ~~i ei i aldrei y~~

R
 g | aldrei y
 i - i - i - i - i

k |
 g | aldrei y e, i, i, y, y, a

kem	gefa
kinn	gel
kita	gina
kyn	gys
kyn	gys
kær	gar

9. stíll.

Drögskúfan.

Í kirkjustað einum var meðal annars folki,
unglingspiltur og stúlka. Drengurinn hafði
þá fyrir sig, að hræða stúlkuna, en hún
var orðin svo von þvi, að ^{hún} af hún sá eitt
varð ekkert hrædd, þó að hún sái eitt-
hvað. Þá var það eitt sinn, að þvegin
var þvottur á prestssetrinu. Voru þar á meðal
margar, náttúrufró, sem þá tókust.
Um kvöldið var stúlkan send út, til

þess að sækja þvottinn. Fór stúlkan út

og fór að tína þvottinn af kirkjugarðs-
veggnum. Sér hún þá, að á einu leiðinni
situr hún vofa. Stúlkan varð ekkert hrædd
því að hún hélt, að þetta væri dreng-
urinn. Hleypur hún, vofunni, og þrífur
húfuna af henni og segir: „Þér skal
ekki takast, að hræða mig núna.“

Sér hún síðan inn. En þegar hún
kemur inn, er drengurinn þar. Verð-
ur þá stúlkan þó hrædd. Hæsta
norgun, þegar farið var að skifta
þvottinn, var einni húfu of mikið

Var húfan moldug að innan.

Næsta morgun, þegar fólk kom á
fætur, sat hvet vofa á einu leiðinni.

Veit fólk ekki, hvað til bragðs átti
að taka, því að enginn þótti að ^{þora} rétta

drauganna húfuna. Var þá leitað,

ráða í fyrsta bekk sveitinni, um

hvað gera skyldi. Sagði þá gamall

maður, að hann heldi, að illt myndi

stafa af þessu, ef stúlkan færi ekki

sjálf með húfuna, og setja ^{hættu} hana ^{þar} þegjandi á

drauginn, svo að margt fólk sei.

Var nú stúlkan beðin að fara með húfuna

Lét hún loks tillitast, en þó með hálfum

hug. Gekk hún að draugnum, þar sera

hann sát i leiðinni, og sagði, ^{þegatt} Ertu nú

inn leið og hún setti hana á drauginn:

"Ertu nú ánægð?" Stökk drauginn

á fætur, og lausdi hana og sagði:

"Ertu nú ánægð?" Líðan steyptist

hann niður í gröfina. Stúlkan

hne' niður, og þegar fólk kom að

henni, var hún dauð. Var draug-

manninn ávitaður fyrir þetta, því

honum var kennt hann hafði strítt herra
Stríddi hann aldrei framman nokkurn
manni, og líkur svo kessari sögu.

10. still ⁵¹

"Hér er kreint og gott."

Þó bat við í ríkisba einum, að bordinn
andadist. Um sama leyti ^{fjármun} þurftu peningar,
hans, en það ^{var} borbúnaður úr silfri og
margt fleira. Enginn mátti heldur sofa
í rúmi hans, af því að þeir, sem það gerðu,
fundust dauðir næsta morgun. Þá var
svo við, að ferdamaður kom að

benum og baðst gistingar. Húsfreyja
kvæðst ekki geta lofað honum að vera ^{rúm} fyrir
að ekkert rúm væri laust. nema ^{bóndans}.
Hó og sagði honum, hvernig farið hefði þeir
þeim, sem hefðu sofnað þar. Sagði ferdamaður
að það gerði ekkert til. Var honum
þá leyft að vera. Um kvöldið fór
hann út í kirkjugarð og velti sér
upp úr mold. Fór hann síðan inn
og lagðist upp í rúmið. En þegar
líta ^{dráuga} fór í nóttina, sér ferdamaður ^{mann}
opna dyrnar í hálfa gætt og gægjað

inn. Kéimur hann svo inn og segir
Síðan hann <sup>hvar er breint og
gott.</sup> varð stofu
tekur tvöfjórðing upp úr gólfinu.

og t
Tekur hann þar upp peninga og
grýtur þeim aftur fyrir sig. Þar
hann að þessu fram undir morgun.

Rís þá ferðamaður upp úr rúmi sínu
og fer út. Leikur hann út í kirkju
garð, sér þar opnað ^{na} gróf og lagðist
þar í hana. Litlu sína kemur
draugurinn og biður manninn að fara
upp úr grófinni. Maðurinn þvást ekki
geta það, nema draugurinn segði sér,

hvar hann hefti fólgið fjárfjót sinn.

Ekki vildi draugsi það, en varð þó að
lokum að láta undan. Ganga þeir að
grýtgardi einum, og tekur draugsi þar
upp hlemur. Þá þá maðurinn, að þar eru

jarðgöng. Vildi nú draugsi fara niður
í grófina, en maðurinn sagði ekki
í hana
hleypra honum niður, nema hann lofi að
koma aldrei upp aftur. Hét draugsi
því. Lagðist hann svo niður í grófina
en ferðamaðurinn bjó um hann. Gengur
maðurinn síðan heim og leggst í rúm

sitt. Um morguninn, þegar fólkioð
vaknaði, varð það mjög andrandi yfir
að sjá hann heilann í húfi. Lagði
hann þá til fjárfins og fékk helming þess

5

11. still.

Stúlkan í Blftamyrarsökn.

É þá einum í Blftamyrarsökn vestra,
lynggu
~~var á þá einum þrjú systkini, þ~~
um
fyrir faum á þrjú systkini, tveir púllar
og ein stúlka. Ekki var fleira fólk á
banum. Þar var svo háltað, að fara
þurfti yfir fjöð eðavik sjóleidis, til þess

að komast á engjarnar. Kvöldið eitt,
þegar systkynin voru að koma af engjunum,
hlóðu þau báttinn svo mikið með heyr,
að ekkert svim var fyrir stúlkuna, nema
aftur í skut. Brædurinn sá þar, sem aut
söm var, í mistúminum, og sá þeir ekki
systur sína, af því að heyrir skýr
fyrir heyrnum. En þegar þeir komu
að landi, sá þeir, að stúlkan var horfinn.
Gátu þeir ekki fengið aðra úrlausn á
því, en að stúlkan hefði fallið útbýrðis.
Þar sem að farið var að skyggja, dentuðu

þeir hennar ekki, enda héldu þeir, að það myndi ekki vera neinn árangur.

Um nóttina dreyndi annar bræðranna², að stúlkan komi til sín, og segði, hvar þeir skyldu leita hennar. Um morgna dæsta möggu-
nna slæddu þeir fjöðinn og fundu stúlkuna, þar sem hún hafði víðast til sjálf.

Var hún flutt heim og greftrúð eftir nokk-
urn tíma. Stúlka þessi lagði ást á mann
nokkurn þar í sveitinni, en hann vildi
ekki sinna henni. Litlu eftir að stúlkan
var jöðuð, fór maðurinn að dreygna illa

^{hanna}
~~up~~ (Stúlkuna). Dag nokkurn hvarf maðurinn²
og fannst hann hvergi. Þvíð fannst hann
undir sjávarhömrum, allur blár og máttinn.
Var haldið, að stúlkan hefði verið þar aðverki, og
hrint honum fram af hömrunum.

Í Goðfu þá bræðurnir uppi stúlkuna og opnuðu
kistuna. Láuþeir þau missmíði, að stúlkan lá
á grúfu í kistunni. Um leið og þeir sneru
henni við, náku þeir oddhvassa nagla í gegnum
iljar hennar. Uppi frá því gekk stúlkan
ekki aftur. 5'

12. still

Húskarlinn í Hólum.

Það er gömul saga, að í Hólum í Hjaltaadal,
að hafi húskarlinn deilt við húsmóður
sína, sem var gömul kona, og segja sumir,
að það hafi verið biskupsfrúin sjálf.

Hét Heitindust þau ~~þ~~, og er sagt að heit
því ^{ad} þau voru bæði mjög skapill, og
þótti fólk, sem þau
dóu eftir þrjá daga. Þar húsfreggjan
hefðu ekki dáið á venjulegan hátt.
grafin í kirkjugólfinu, en húskarlinn

í kirkjugarðinum. Langan tíma á eftir
sáu menn þau flýgast á, ímíst inni í

kirkjunni, eða fyrst utan hana. Þóksins, þegar
margir biskupar höfðu setið í stólum, höfðu
men veimleikarnir. Þá var það eitt sinn, að
þegar tekni var gróf, að beinagrind af karlmanni
þ var grafinn uppr. Þóku beinin öll ^{fl}st saman
í einum, og þótti mönnum það undarlegt.
Var beinagrindin geymd undir krökblekkinum
eða stöplinu ^m í kirkjunni. Daginn eftir kom
biskupinn í Skálholti, að heimsækja Hólabiskup.
Þegar þeir v Um kvöldið, þegar þeir sátu
að kvöldverði, barst tal þeirra að beinagrind-
inni. Spurði Skálholti biskup, hvort nokkur myn^{di}

þora að sekja beinagrindina. Sagði Hólabiskup,
að allir myndu þora það, sem ~~vera~~ við vonu
látur. Ekki vildi Skálhólabiskup brúa því, og
veðja biskuparnir nín dólum. Skallaði þá
Hólabiskup á Gunna vinnukonu og sagði henni
að sekja beinagrindina. Hinn gerir það.
Þegar hinn biskuparnir höfðu skotað beinagrind-
ina, spurði Hólabiskup Gunnu, hvort hún þyrði
að fara út með beinagrindina alinn og
ljóslaus. Hinn kvæðst skylf ^{du} koma henni.
Fór hún út með beinagrindina á bakinu
og fór í gegnum jarðgöng þau, sem enn þá

sést móta þyrir í stæðnum. Þegar hún var
komin inn í mið göngin, gaf beinagrindin
frá sér hljóð og sagði: „Meiddu mig ekki.“
„Hei“, sagði Gunna. Litlu seinnar sagði
beinagrindin: „Mistu mig ekki.“ „Haltu þér
þá fast“, sagði Gunna. Þegar þau komu
inn í kirkjuna, lagði Gunna beinagrindina
varlega niður. Spurði þá beinagrindin, hvort
hún vissi, hves hún væri. Ekki kvæðst Gunna
vita það. | 5

19. still.

Séra Vigfus Benediktsson

Séra Vigfus, sem síðast var prestur á Kálfa-
fellsstað í Bresturkaftafellsþingi, og miðaldra-
muna eftir, var áður prestur á Stað í Hólvi.

Voru þá enn margir galdamenn þar í sveit,
sem áttu oft i bröðrum við. Bar þar einum
á tveimur bræðrum. Þá Bar svo við, eitt
laugardagskvöld, að prestur fór með þeim
bræðrum út í eyju, skammt undan landi.
Vorru þeir að flytja fé lömb, og fór prestur
með lömbun upp í eyra, en bræðurnir.

urðu eftir í bátunum. En þegar prestur kom
aftur, voru bræðurnir allir á bak og burt.

Þona prests hét Málfríður. Var hinn greind
kona, og var sagt, að hinn vissi jafnlangt
nefi sínu. Málfríður var ridur við sjó,
þegar bræðurnir lendaðu lentu. Spursti hann,
hvar séra Vigfus væri. Sögðu þeir, að hann
væri að skrifa ræður fyrir morgundaginn,
og glottu um leið. Sagði hann, að hann
myndi tala yfir hausaátunum á þeim.
Næsta morgun komu bræðurnir til kirkju.
Var prestur þar, og ^{fyrir} hélt hann stranga á-

minningar - ræðu yfir þeim, eins og þeir áttu
skilið. Þegar messugertinni var lokið, sagði
Hálfriður, að nú hefði prestur haldið ræðu yfir
þeim. Sögu bræðurnir, að þeir ættu eftir að þakka
presti fyrir. Leið svo sumarið, að ekki komu
bræðurnir til kirkju. En fyrsta sunnudag í
vetri komu þeir til kirkju. Var annars bræðrana
kvæntur, og settist hann í kórinn, en hinn
ókvæntur, og settist hann aftur í kirkju. Tók
Hálfriður eftir því, að þeir voru allt af
að líta hvort til annars og glotta. Þegar prestur
byrjaði í ræðunni, gengu bræðurnir út.

Þegar prestur var í miðri ræðu, gekk kalla
Hálfriður: „^KGaktu út, Frið.“ Gekk þá prestur út.

Sá hann bræðurna fyrir utan tungarð, og
voru þeir með stóran pott. Var annars að kynda
undir honum, en hinn var að rísta réttir. L

5'
15. Stíll

Grimseyjarfötin

Það var á einum vetri ofarverðum, að Hálfriður prestur
skortu vetrarforda skreist. Slafði Hálfriður þá útgerð mikla
í Grimsey ^máðan, eins og þá var títt, enda var þá
miklu ^{ist} meira ^{um þikk} ~~veiti~~ þar en annarsstaðar á
Konturlandi. Þótti Hálfriður þar vetrarforda, en fékk

engann til að sakja hann, af því að mjög illvitna-
samt var. Gerði þá Hálfdrán samning við Kólka,
þtti Kólki að sakja skreidina, og koma henni
övætni til lands, en þá prestinn sál prestsins
að launum. En ef Kólki vetti skreidina, vonu
samningarnir ógildir. Það Kólki þá ^{því} ~~því~~ um
far. Ekki hann komum þá gamalt öskutrog og
sagði, að það yrði að duga. Kólki lagði af stað
á álitnum degi. Morgunin ^{en} eftir reis kona Hálfdráns
snemma í ~~fatun~~ og ís rekkju og gætti til veðurs.
Þegar hún kom inn, spurði Hálfdrán, hvernig
veðrið væri. Sagði hún, að ~~það~~ bjart væri, en sáir

^{prestur}
til skýfnóðra í norðri. Reis þá þó ~~því~~ ís rekkju
og sagði: „Ekki hefur hann verið lengi, karlinn, og
mun nú ráð að klæða sig.“ Þlyfti hann sér að
klæða sig og fór ~~þá~~ gekk síðan út. Sér hann þá, að
Kólki er allveg kominn í lendinguna. En þegar Kólki
sér hann, ~~þá~~ ^{því} komum svo við, að hann gæti sín
ekki, en sáir að brúnið fer yfir bátnum. Við það
blotnaði skreidin, en þó svo lítið, að ^{sáir} ~~á~~ ^á ~~á~~
spordunum. Þegar Kólki kom í land, sýndi prestur
komum bleytna á spordunum. Það Kólki að veður-
kenna, að hann væri af launum. L

$$\begin{array}{r} 25 \\ 30 \\ \hline 36 \\ 91 \end{array}$$

$$1191 \div 25 = 47.64$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ 9 \\ \hline 270 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ 324 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ 9 \\ \hline 235 \\ 36 \\ 9 \\ \hline 324 \end{array}$$

give upped

100 225 41 1/2 72
317,61 -

13
97
41

give upped

give upped

$x = \frac{317,61}{2} = 158,805$

8324